

3000 VOLT TUSSEN BERGEN EN MOESKROEN

Sinds 10 januari is het mogelijk zonder overstappen van Luik naar Moeskroen te sporen. Op die dag immers werd lijn 78 Bergen-Doornik-Moeskroen onder spanning gezet.

De lijn werd in 1841 aangelegd. In die tijd liep ze van St.-Ghislain tot Basècles-Carières. Ze was voor industrieel verkeer bedoeld. In 1861 kreeg ze een vertakking naar Leuze, Oudenaarde en Gent. In 1867 werd de lijn in Henegouwen doorgetrokken tot Péruwelz en in 1870 tot Doornik.

In 1879 opende Leopold II, op dezelfde plaats waar zich het huidige station bevindt, het nieuwe station van Doornik, een monumentaal gebouw met een indrukwekkende glazen overkapping en dat voor slechts één enkel spoor.

Gedurende lange tijd lag lijn 78 in de onmiddellijke nabijheid van de eerste (en enige) industriële lijn met elektrische tractie. Die lijn was 6 km lang en verbond de steenkoolmijn van Hensies en het station Bernissart. De bovenleiding, die meer op een tramdraad leek, werd gevoed met gelijkstroom van 550 Volt. Op de lijn reden hoofdzakelijk kolenwagens en rijtuigen voor het vervoer van het personeel van de steenkoolmijn.

Te Bernissart was er tussen 1880 en 1890 trouwens nog een zeer uitzonderlijk voorval: de losse delen van het skelet van de iguanodont, die in de streek werd ontdekt, werden er op een platte wagen geladen.

Sedert de aanleg van lijn 78 bleef haar infrastructuur nagenoeg ongewijzigd. De maximumsnelheid bedroeg er 90 km/uur. De elektrificatie van de lijn was een gelegenheid bij uitstek om het geheel uit te rusten voor snelheden van 140 km/uur en, op bepaalde baanvakken, na de voltooiing van de werken zelfs van 160 km/uur.

Enkele cijfers geven een duidelijker beeld van de omvang van het werk. Bij de vernieuwing van het spoor heeft men per kilometer 1.666 dwarsliggers en langgelaaste spoorstaven gelegd. Er werden 120 kilometer elektrische contactdraad afgerold, samen zowat 450.000 kilo koper voor de bovenleiding, en ongeveer 2.500 bovenleidingspalen geplaatst.

Te Doornik en te Blaton werden elektrische gelijkrichteronderstations gebouwd en te St.-Ghislain, Maubray en Moeskroen schakelstations.

Antoing heeft een volledig nieuw station gekregen. Het oude gebouw dat in 1914 werd voltooid, beantwoordde niet meer aan de exploitatievereisten en bepaalde boogstralen van het spoor moesten worden vergroot om er tegen hogere snelheden te kunnen rijden. Het vroegere station werd dus opgeofferd; het nieuwe station waarin de exploitatiediensten en de diensten voor elektriciteit en seinrichting zijn ondergebracht, past volledig in het kader van de kleine stad. Er werd ook een plan uitgewerkt om de

omgeving aan te passen en voor de gebruikers van het openbaar vervoer een goede onthaalstructuur op te zetten: een parking voor 50 auto's, overdekte fietsen- en bromfietsenstalling. Blokpost 42 (evenals het station en blokpost 41) moest verdwijnen. Die blokpost zal echter blijven voortbestaan omdat hij erg origineel is en volledig uit hout vervaardigd. Hij krijgt een plaats in het Spoorwegmuseum waar men een beeld wil ophangen van de spoorweg, zoals die vroeger was.

Doornik, waar lijn 78 en lijn 94 uit de richting Brussel, elkaar kruisen, heeft op dit ogenblik reeds 5 geëlektrificeerde sporen en een elektrisch onderstation. De Vendéens brug, een mooi en spectaculair produkt van burgerlijke bouwkunde, wordt door een nieuw kunstwerk met vier rijstroken vervangen.

De wijk achter het station, die tot in Kain en Mourcourt doorloopt, zal in enige mate voordeel halen uit de elektrificatie. De wijkbewoners zullen hun auto op de parking, die 170 parkeerplaatsen telt en aan de Boulevard Eisenhower ligt, kunnen zetten en via de onderdoorgang voor voetgangers die de Boulevard Eisenhower en het Crombeplein verbindt, het perron kunnen bereiken.

Te Moeskroen is de tweede fase van de elektrificatie ingetreden. In januari 81 werd de verbinding Moeskroen-Kortrijk geëlektrificeerd. Omwille van de verbinding met Bergen en van de derde fase, die in mei e.k. wordt ingeleid en de weg naar de Franse grens opent, zal Moeskroen een station worden waar men van 3.000 op 25.000 Volt kan overschakelen. Die spanningen worden respectievelijk op het Belgische en op het Franse net toegepast. We voegen hier nog aan toe dat Moeskroen op dit ogenblik over 10 geëlektrificeerde perronsporen beschikt en vroeger slechts over 4.

De elektrificatie van lijn 78, het laatste belangrijke baanvak van de Waalse as, zal de dienst ontegenzeggelijk verbeteren. De voordelen zullen pas later duidelijk tot uiting komen omdat er nog verscheidene werken niet voltooid zijn.

Dit laat niet weg dat men elk uur te Moeskroen een semi-directe trein Moeskroen-Bergen en omgekeerd kan nemen. Daar wordt om het uur een omnibustrein St.-Ghislain-Doornik en Doornik-Moeskroen, telkens in beide richtingen aan toegevoegd.

Tijdens de piekuren komen daar nog eens pendeltreinen bij waarvan er drie een bijkomende halte maken. Tussen Doornik en Moeskroen wordt de geëlektrificeerde dienst gewoonweg toegevoegd aan de bestaande dieseldienst Brussel-Moeskroen, die ongewijzigd blijft.

De personaliteiten die op 19 januari op de officiële opening aanwezig waren, hebben niet nagelaten de voordelen van die elektrifi-

catie voor het voetlicht te brengen.

De heer Van Spitael, burgemeester van de stad Doornik, gaf in zijn toespraak uiting van de gemengde gevoelens van zijn stadsgenoten:

"Wij waarderen des te meer elke blijk van welwillendheid vanwege de Staat met het oog op de ontsluiting van onze streek, zoals vandaag de elektrificatie van de lijn Moeskroen-Doornik-Bergen, ter gelegenheid waarvan we hier nu verenigd zijn."

"Verder wil ik er nog aan herinneren met hoeveel verwachting wij ernaar uitzien dat het lot van de spoorwegverbinding Doornik-Brussel eveneens zo vlug mogelijk geregeld wordt, het lot van deze al te beruchte lijn 94, die aan de werknemers al zoveel uren gekost heeft en al zoveel inkt en speeksel heeft doen vloeien, want de moeilijkheden om de hoofdstad snel te bereiken zijn zeer talrijk en worden nog verscherpt door de flessehals van Halle."

De heer Herman De Croo, Minister van Verkeerswezen, die in die hoedanigheid zijn eerste uitstap maakte, belichtte verscheidene facetten van het probleem. Hij zei o.a. dat de elektrificatiewerken in het vijfjarenplan, het derde in zijn soort, zijn opgenomen. Dit vijfjarenplan loopt van 80 tot 85. Na lijn 78 zullen dus ook nog andere lijnen worden geëlektrificeerd.

De spoorweg is aan een groot-scheepse reorganisatie bezig. Het doel hiervan is: tegen het jaar 2000 van de spoorweg HET openbaar vervoermiddel bij uitstek maken.

De spoorweg is immers essentieel voor het vlotte verloop van het verkeer, voor het vervoer van arbeiders; hij staat ten dienste van het volk; omwille van zijn goederenvervoer speelt hij ook op economisch vlak een toonaangevende rol. Goederenvervoer is immers erg belangrijk voor een land dat meer dan de helft van zijn produktie uitvoert.

De regering zet, wat de spoorweg betreft, het beleid van haar voorgangers verder. De nieuwe structuur, de verbindingen tussen de grote centra, aangevuld met interregionale verbindingen; voor de verdeling op kleine schaal, de verbindingen die vanuit de regionale centra in alle richtingen uitzwermen naar de woonsteden van een dichtbevolkt land... om dit allemaal te verwezenlijken, moeten wij inspanningen leveren die op dat vlak niet kunnen vergeleken worden met die van onze buurlanden, waarvan het spoorwegnet veel minder dicht is.

De nieuwe minister heeft aan de inwoners van Doornik beloofd dat de investeringsinspanningen zullen worden verder gezet. Dit is zeker een goede zaak!

De spoorweg stelt de trouw van zijn cliënteel aan de slaaprijtuigen erg op prijs, zodanig zelfs dat hij aan de reiziger die binnen een tijdsruimte van 12 maanden 10 reizen per slaaprijtuig maakt, een elfde gratis aanbiedt. Wat moet je daarvoor doen?

Het volstaat aan de begeleider van het slaaprijtuig een kaart te vragen, bij elke reis (een heen- en terugreis telt voor twee) een regel van die kaart te laten invullen en ze in te leveren wanneer ze volledig is. Op dat ogenblik krijg je van de spoorweg een reis gratis in de rijtuigklasse (single, double, tourist of T2) waarin je doorgaans hebt gereisd. Let wel: het geschenk betreft alleen de slaaprijtuigtoeslag; het spoorbiljet moet je dus wel degelijk zelf betalen.

Zowel een onderneming als private personen kunnen van dit voordeel genieten. De kaart wordt in naam van de onderneming afgeleverd; alle namen van personen die de kaart voor hun verplaatsingen mogen gebruiken, zijn er op vermeld. Een onderneming kan verscheidene kaarten in omloop hebben. Zo kunnen meerdere medewerkers die op hetzelfde ogenblik reizen van die formule genieten. Indien men verscheidene onvolledige kaarten heeft en op alle kaarten samen 10 reizen, ook dan moet men de elfde keer de toeslag niet betalen.

Alleen de reizen waarvoor de slaaprijtuigtoeslag volledig werd betaald, komen in aanmerking.

De toeslagen tegen verminderde prijs tellen dus niet mee. De reis waarvoor een globale prijs biljet + toeslag werd gemaakt (zoals voor het zuiden van Frankrijk bijvoorbeeld) is geldig.

De formule wordt ook op het Duitse, Oostenrijkse, Belgische, Deense, Franse, Italiaanse, Luxemburgse, Nederlandse en Zwitserse net toegepast; daarbuiten is de formule geldig voor slaaprijtuigen die tot Stockholm en Lissabon gaan. De kaart blijft vanaf de datum van de eerste reis één jaar geldig. Om de elfde reis, dus die waarvoor je geen toeslag moet betalen, te maken, krijg je 6 maanden de tijd. Die zes maanden gaan in op de datum waarop de kaart volledig was ingevuld. Om niemand te benadelen houdt de spoorweg geen rekening met de afstand. Zo kan je dus in ruil voor 10 reizen België-Milaan een langere elfde reis, België-Rome bijvoorbeeld, gratis krijgen.

Ook de term "onderneming" wordt erg ruim genomen: de reglementering spreekt over "firma's", maatschappijen, verenigingen, bonden en administraties van om het even welke aard. Zo eenvoudig is dat! De begeleiders van slaaprijtuigen zullen aan de reizigers alle nodige inlichtingen over die getrouwheidspremie geven. Ook de kantoren voor plaatsbespreking kunnen alle nodige uitleg verstrekken. Dus tienmaal reizen en de elfde keer bent u onze gast!